

ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΜΑΘΙΑΣ

Βέροια, 30.10.2019

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ημαθίας έχει την τιμή και την χαρά να προσκαλέσει όλους στα **Θυρανοίξια του ναού του Αγίου Δημητρίου Παλατισιών**, που θα τελεστούν το **Σάββατο, 2 Νοεμβρίου 2019, 08:00**, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας, κ.κ. Παντελεήμονος.

Χτισμένος τον 16^ο αιώνα με αρχιτεκτονικά μέλη που προέρχονται από το Ανάκτορο του Φιλίππου Β', στην ανατολική εσχατιά της νεκρόπολης των Αιγών, στον τόπο ενός Βυζαντινού κοιμητηρίου, ο Άη Δημήτρης των Παλατισιών/Αιγών είναι μια απροσδόκητα μεγαλοπρεπής τρίκλιτη βασιλική, με έναν εξαιρετικά βαθύ νάρθηκα. Δυο κιονοστοιχίες μοιράζουν τον κυρίως ναό, αλλά και τον νάρθηκα σε τρία κλίτη, μεγαλοπρέπεια ασυνήθιστη που μαζί με την πολύ φροντισμένη κατασκευή και τις πλούσιες τοιχογραφίες, που κυριολεκτικά κατακλύζουν όλες τις επιφάνειες, μαρτυρούν την οικονομική ευμάρεια, αλλά και την καλλιτεχνική ακμή της περιοχής στα χρόνια της Οθωμανικής αυτοκρατορίας.

Ο Άη Δημήτρης των Παλατισιών, αναπόσπαστο κομμάτι του διαχρονικού αρχαιολογικού χώρου των Αιγών και μνημείο UNESCO, παρέμεινε κλειστός και σε κακή κατάσταση για δεκαετίες. Ωστόσο, αφού εκπονήθηκαν και εγκρίθηκαν οι σχετικές μελέτες, εντάχθηκε στο πρόγραμμα δράσης της ΕΦΑ Ημαθίας και από το 2017 μέχρι και το 2019, με χρηματοδότηση από το ΠΔΕ του ΥΠΠΟΑ ο ναός στερεώθηκε, συντηρήθηκε και αποκαταστάθηκε πλήρως διερευνήθηκαν οι θεμελιώσεις και έγιναν ακριβή αντίγραφα των τυμπάνων των κιόνων του ανακτόρου που είναι ενσωματωμένα στις κιονοστοιχίες του ναού, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν στην αναστήλωση του μνημείου.

Οι συγκλονιστικές τοιχογραφίες του κατάγραφου ναού φιλοτεχνήθηκαν από το χέρι δύο ζωγράφων: Ο Νικόλαος Ζωγράφος από το Λινοτόπι εξιστόρησε στον κυρίως ναό, το έτος 1570, τον βίο του Χριστού και του Αγίου Δημητρίου, αγίους, προφήτες και μάρτυρες, την Κοίμηση της Θεοτόκου, την Πλατυτέρα των Ουρανών. Ο χρωστήρας του δεύτερου ζωγράφου μας παρέδωσε στον μεγάλο νάρθηκα μία ανεπανάληπτη Δευτέρα Παρουσία, όπου ανάμεσα στους βασιλείς της Αποκάλυψης, στο σχήμα βυζαντινού αυτοκράτορα, επιφαίνεται ο Αλέξανδρος! Τα γράμματα της επιγραφής δίπλα από το κεφάλι του δεν αφήνουν καμιά αμφιβολία. Νικητής και τροπαιούχος, ήρωας του πιο διάσημου μυθιστορήματος, ο Μεγαλέξανδρος, ώριμος άντρας πια, όπως τον είδαν οι Πέρσες, οι Άραβες και οι Βυζαντινοί, επιστρέφει επί τέλους στον τόπο, όπου νεαρό παλληκάρι ξεκίνησε το ταξίδι, τον πρώτο μήνα της Άνοιξης, δύο χιλιάδες πενήντα τρία χρόνια πριν....

Τα θυρανοίξια και την απόδοση του Αγίου Δημητρίου στο κοινό θα ακολουθήσει επιμνημόσυνη δέηση για τον αείμνηστο Μανόλη Ανδρόνικο, τον σπουδαίο αρχαιολόγο, δάσκαλο και διανοούμενο, που αυτές τις μέρες συμπληρώνονται 100 χρόνια από τη γέννηση του. Είναι συγκινητική η συγκυρία ότι η πρώτη δημοσίευση του νεαρού τότε αποφοίτου αρχαιολόγου, λίγο πριν τον τελευταίο Μεγάλο Πόλεμο (1940), αναφερόταν στην κτητορική επιγραφή του ναού.

Θα ακολουθήσει ξενάγηση στο μνημείο από την προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ημαθίας, κ. Αγγελική Κοτταρίδη.